

ਸ਼ਨੀਵਾਰ, 3 ਮਈ, 2025
21 ਵਿਸ਼ਾਖ
ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ 557
ਬਿਕਰਮੀ 2082
ਜਿਲਦ/VOL. : 73
ਅੰਕ/NO. : 332

ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ

DAILY NAWAN ZAMANA • SATURDAY, 3 MAY, 2025

ਜਲੰਧਰ
nawanzamana TV

ਕੀਮਤ/PRICE : 5.00 ਰੁਪਏ Regd. No : L-4/Pb-JL-0023/2024-26, (R.N.L.)-00068/57 E-mail : nawanzamana@gmail.com www.nawanzamana.in ਸਫ਼ੇ : 12

‘ਨਵਾਂ ਜਮਾਨਾ’ ਦੇ ਫ਼ੋਨ ਨੰਬਰ	
ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ)	0181-5097300
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿਭਾਗ	0181-5097302
ਸਾਹਿਤ ਸੰਪਾਦਕ (ਐਡਵਰਟਾ)	0181-5097305
ਗੋਪੀਊਰ ਰੂਮ	0181-5097310
ਵੈੱਬ ਟੀ ਵੀ	0181-5133160

ਪਾਣੀਆਂ ‘ਤੇ ਡਾਕਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕਜੁੱਟ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਕਸੁਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਅਗਲੀ ਹਫ਼ਤਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ‘ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ।

ਮਾਨ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਸੁਘਾਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਖੜਾ ਬਿਐਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ (ਬੀ ਬੀ ਐੱਮ ਬੀ) ਨੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਲਈ ਗਲਤ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਅ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਚਾਹੇ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ ਲੈ ਲਵੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 5 ਮਈ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਜਲਾਸ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਭਾਖੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਖੜਾ ਦੀ ਸਟੇਟ ਯੂਨਿਟ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਭਾਖੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਸਿੱਧੇ ਦਖਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਆਪਸ ‘ਚ ਮਾਮਲਾ ਨਿਬੇੜਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਵਾਦ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਗੋਬਿੰਦ ਮੋਹਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ‘ਚ ਚਾਰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਨੋਟ ਦਾਖਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ‘ਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਭਾਖੜਾ ਬਿਐਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ (ਬੀ ਬੀ ਐੱਮ ਬੀ) ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਜ਼ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਲੋੜ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਪਾਣੀ ਲੈ ਲਵੇ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋੜ ਵੇਲੇ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਇਹ ਪਾਣੀ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਗ੍ਰਹਿ) ਅਲੋਕ ਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਸੂਬੇ ਮੁੜ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵਾਜ਼ਬ ਨਹਿਰਾਉਣ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ।

ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਿਆਣਾ 8500 ਕਿਊਸਿਕ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਆਖਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀ ਬੀ ਐੱਮ ਬੀ ਦੇਵੇਂ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਫੈਸਲਾ ਲਵੇ।

ਮਾਰੇ ਗਏ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ‘ਚ ਮਾਰੇ ਗਏ 26 ਨਿਰੋਪਦੇਸ਼ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ‘ਸ਼ਹੀਦ’ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਟਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲ ਆਯੂਸ਼ ਆਹੂਜਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਲਿਖੇ ਹੋਣ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹਮਲੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ‘ਯਾਦਗਾਰੀ ਸ਼ਹੀਦ/ਸ਼ਹੀਦ ਹਿੰਦੂ ਵੈਲੀ ਟੂਰਿਸਟ ਪਲੇਸ’ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

‘ਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਦਰਜਾ ਮਿਲੇ’ ਕਾਨਪੁਰ (ਯੂ ਪੀ) : ਪਹਿਲਗਾਮ ਦੇ ਬੋਸਨ ਅੰਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਪੀੜਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੁਭਮਾ ਦਿਵੇਦੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਸ਼ਾਨਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਾ ਤਾਂ ਸੁਭਮਾ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਤਲ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅੰਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਸੁਭਮਾ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਦਰਜਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਦਰਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ‘ਚ ਸਹਿਣ ਕਰਾਂਗੀ।”

ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਾਮੀਵਾਲਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਪੁਲਸ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕੇ : ਅਰਸ਼ੀ

ਬੋਰਾ (ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਰਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਲਾਕੜਾ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ)

ਬੀਤੀ 8 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਆਗੂ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਾਮੀਵਾਲਾ ਦੇ ਵਹਿਸ਼ੀਅਨਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਏ ਕਤਲ ਸੰਬੰਧੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਕੁਲ ਹਿੰਦੂ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਮੋਦਰਾ ਤੇ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ, ਏਟਕ ਆਗੂ ਜਗਜੀਤ ਰਾਏਕੇ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸੈਂਕੜੇ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਜਨਤਕ ਜਮਹੂਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਣਾ ਬੋਰਾ ਅੰਗੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਹ ਭਰਪੂਰ ਧਰਨਾ ਲਾ ਕੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਰਨੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਾਮੀਵਾਲਾ ਦੇ ਕਤਲ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪੁਲਸ ਅਫਸਰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਇਲਾਕੇ, ਜਨਤਕ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਪੁਲਸ ਨੇ

ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਤੇ ਏਟਕ ਆਗੂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਉੱਡਤ ਨੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੈਣ ਤੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਤੇ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਕਿਸਾਨ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਗੜ੍ਹ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਚੱਕ ਅਲੀ ਸ਼ੇਰ, ਪ੍ਰਸ਼ੋਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਰਾਮਵਲ ਸਿੰਘ ਚੱਕ ਅਲੀ ਸ਼ੇਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਫਰਵੇ, ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚਕਰੀਆ, ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਐੱਮ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਕੱਤਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਵਰਨਜੀਤ ਦਾਲਵੀ, ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚਹਿਲ, ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹਾਕਮਵਾਲਾ ਆਦਿ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰਕੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ, ਰਹਿੰਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ, ਬਾਣਾ ਬੋਰਾ ਦੇ ਮੁਲ ਮੱਕੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨ ਬੁਢਲਾਡਾ ਦੇ ਉਪ ਪੁਲਸ ਕਪਤਾਨ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ। ਧਰਨੇ ਮੱਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਕਰਨੈਲ ਭੀਮੀ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪਿਆਰੀ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧੂ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਮਾਨਸਾ, ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਝਾਵਾਲ, ਰਤਨ ਬੋਲਾ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਗੁਰਨੇ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅੰਕਵਾਲੀ, ਤਰਸੇਮ ਬੋਰਾ, ਜੱਗਾ ਸ਼ੇਰ ਖਾਂ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਬਖਸ਼ੀਵਾਲਾ, ਪਵਨ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਭੋਜੀ, ਚਿਮਨ ਲਾਲ ਕਾਕਾ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਫਰੀਦਕੋ, ਕੇਵਲ ਮੋਦਰਾ ਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਲਾਕੜਾ ਆਦਿ ਆਗੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਮਲਕੀਤ ਮੋਦਰਾ ਵੱਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਕਾਰ-ਟਿੱਪਰ ਟੱਕਰ ‘ਚ ਚਾਰ ਜੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

ਤਰਸਿਕਾ : ਪੱਤਰੇ ਨੂੰ ਰਾਜਸਾਜੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਰਵਾਨਾ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਪਰਵਾਰ ਦੀ ਕਾਰ ਟਿੱਪਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਕਾਰਨ 4 ਜੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰੇ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕਾਰ ਦੀ ਮਹਿਤਾ-ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਟੀ ਰੋਡ ‘ਤੇ ਸਥਿਤ ਪਿੰਡ ਵੱਖਰੀਆਂ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੇੜੇ ਮਹਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਆ ਰਹੇ ਟਿੱਪਰ ਨਾਲ ਸ਼ਬਰਦਸਤ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਟਿੱਪਰ ਪਲਟ ਗਿਆ ਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਪਿੰਡ ਬੋਜਾ ਥਾਣਾ ਘੁਮਾਣ ਦੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ (60) ਪੁੱਤਰ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਲਕੀਅਤ ਕੌਰ (65) ਪਤਨੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (38) ਪੁੱਤਰ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੱਲਪੁਰੀਆਂ ਦੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ (45) ਪਤਨੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਹੈ।

ਘਰ ਡਿੱਗਣ ਨਾਲ 4 ਮੌਤਾਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰਗੜ੍ਹ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਨਾਗਰਿਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਘਰ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦਿੱਲੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ‘ਤੇ ਕਾਰੀ ਉਡਾਣਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਈਆਂ।

ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਕੇਸ ‘ਚ ਸੋਨੀਆ ਤੇ ਰਾਹੁਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੋਰਲਡ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਆਗੂਆਂ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੋਗਨੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਉੱਤੇ ਗੋਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 8 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਈ ਡੀ ਨੇ ਐਸਸੀਏਟਿਡ ਜਰਨਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਏ ਜੇ ਐੱਲ) ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 2,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਬੇਧਾਬਤੀ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੋਨੀਆ, ਰਾਹੁਲ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਕਬਿਤ ਮੁਸ਼ਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਹਨ।

ਲੂਣ-ਮਿਰਚਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਡਰੋਨ ਨਾਲ

ਬੰਗਲੁਰੂ : ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਰਿਆਨੇ ਦਾ ਸਮਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਡਰੋਨ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਦੱਖਣੀ ਬੰਗਲੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਸਟੈਸ ਵਾਲਕਨ ਸਿਟੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਬਿੰਗ ਬਾਸਕਟ ਤੇ ਡਰੋਨ ਕੰਪਨੀ ਸਕਾਈ ਏਅਰ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਨਾਲ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਿਆਨਾ, ਦਵਾਈਆਂ ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੋੜ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ 5-10 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਦੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲਾ ਵਾਹਨਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਡਰੋਨ ਸਵੇਰੇ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 8 ਵਜੇ ਤਕ ਉੱਡਦਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਡਰੋਨ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕੇ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫਰੀ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 25-30 ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਅੱਠਵੇਂ ਦਿਨ ਵੀ ਫਾਇਰਿੰਗ

ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ : ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅੱਠਵੀਂ ਵਾਰ 1 ਤੇ 2 ਮਈ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੜਕਾਪਤ ਤੋਂ ਕੁਪਵਾੜਾ, ਬਾਰਮੂਲਾ, ਪੁਣਛ, ਨੌਸ਼ਹਿਰਾ ਤੇ ਅਪਨੂਰ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਦੇ ਪਾਰ ਚੌਕੀਆਂ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕੀਤੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਲਾਮਤੀ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਫੌਜੇ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦੀ ਲਾਘੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਅਟਾਰੀ-ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ਨੂੰ 30 ਅਪਰੈਲ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਰਹੱਦ ‘ਤੇ 70 ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਫੌਜੇ ਹੇਠ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅਸੀਂ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਅਟਾਰੀ ਵਿੱਚ ਫੌਜੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ (ਰੀਸੀਵ) ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਰਹੇਗੀ।”

ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਦਾ ਸੀਰੀਆ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਨੇੜੇ ਹਮਲਾ

ਦਮਿਸ਼ਕ : ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਨੇ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਤੜਕੇ ਸੀਰੀਆ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੇ ਸੀਰੀਆਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਸੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵੱਲ ਨਾ ਵਾਹਣ ਦੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਹਮਲਾ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਮਿਸ਼ਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੀਰੀਆਈ ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਡਰੂਜ਼ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਲੜਾਕਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਝੜਪਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੜਪਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜਨਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਫੌਜ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਅਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਦਮਿਸ਼ਕ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰੂਸੇਅ ਅਲ-ਸ਼ਮਾਰ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਨੇੜੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਪੱਖੀ ਸੀਰੀਆਈ ਮੀਡੀਆ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਹਮਲਾ ਪੀਪਲਜ਼ ਪੋਲੈਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਪਹਾੜੀ ‘ਤੇ ਸਥਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਹੈ। ਡਰੂਜ਼ ਇੱਕ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਸਮੂਹ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭੱਗ 10 ਲੱਖ ਡਰੂਜ਼ ਲੋਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਇਆ : ਬਿਲਾਵਲ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਿਲਾਵਲ ਭੁੱਟੋ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਗੁੱਪਤਾਂ ਨਾਲ ਬੀਤੇ ਵਿੱਚ ਲਿੰਕ ਰੱਖ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਦਰਸ਼ਨ ਗਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। “ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਊਜ਼” ਦੀ ਯਾਦਦਾਰ ਹਕੀਮ ਨਾਲ ਵੀਰਵਾਰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਬਿਲਾਵਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਕੋਈ ਲੁਕੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੇ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅੰਤਵਾਦ ਦੀਆਂ ਹਨੇਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸਬਕ ਵੀ ਸਿੱਖੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਵੀ ਕੀਤੇ ਹਨ।”

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਬਾਂਗ

ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਸੱਤ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜ ਹੜੱਪ ਲਏ : ਸਾਬਕਾ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ

ਫਜ਼ਲੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਨਾਲ।

ਫਾਕਾ : ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਿਟਾਇਰਡ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਐੱਲ ਐੱਮ ਫਜ਼ਲੁਰ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੜ ਕੇ ਸਾਰੇ ਸੱਤ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਸੰਘੀਵਲਜ਼ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਬਾਰਡਰ ਗਾਰਡ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਲਾਹਕਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਦਾ ਕਰੀਬੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ‘ਤੇ ਬੰਗਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਜੇ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਤ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜ ਹੜੱਪ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਚੀਨ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।”

ਰਹਿਮਾਨ ਦੀ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਉਦੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬੇਖੁਮ ਹਸੀਨਾ ਵਾਜ਼ਿਦ ਦੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜ ਕੇ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਤੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ‘ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਨਿਯੰਤਰੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਲੀਹ ‘ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁਹੰਮਦ ਯੂਨਸ ਨੇ ਵੀ ਮਾਰਚ ‘ਚ ਚੀਨ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ ਭੋਟਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਯੂਨਸ ਦਾ ਕਰੀਬੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਫੇਸਬੁੱਕ ‘ਤੇ ਬੰਗਾਲੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਜੇ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਤ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬੀ ਰਾਜ ਹੜੱਪ ਲੈਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਚੀਨ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।”

ਯੂਨਸ ਦੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਨੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਲ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ ਤੋਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤੀਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕਰੀਬ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਮਝੌਤਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਅੱਜ-ਨਾਮਾ

ਰਾਮਦੇਵ ਨਹੀਂ ਚੁਸਤੀ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਆਉਂਦਾ, ਚਲਾਕੀ ਨਵੀਂ ਉਹਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਫੜੀ ਬੋਲੀ।

ਨਵੇਂ ਸ਼ਰਫਤ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਿਆ, ਫਿਰਕੂ ਉਲਝਣ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਖੜੀ ਬੋਲੀ।

ਆਪਣਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸਾਧ ਨੇ ਨਵਾਂ ਸੌਦਾ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੂਜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਫਿਰ ਘੜੀ ਬੋਲੀ।

ਮਾਮਲਾ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਪੁੱਜਿਆ ਤਾਂ, ਲੱਗ ਗਈ ਲਾਹਨਤਾਂ ਦੀ ਓਥੋਂ ਝੜੀ ਬੋਲੀ।

ਪੇਸ਼ੀ ਇੱਕ ਮਗਰੋਂ ਦੂਸਰੀ ਹੋਈ ਸੁਣਿਆ, ਸਾਰੇ ਮੁਲਕ ਮੂਹਰੇ ਟੁੱਟਿਆ ਭਰਮ ਬੋਲੀ।

ਉਹਦੀ ਹੁੰਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਜਦ ਚਹੁੰ ਤਰਫੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਸ਼ਰਮ ਬੋਲੀ।

-ਤੀਸ ਮਾਰ ਖਾਂ

ਦਲਿਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸੌ ਮਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਸ਼ਾਕਤ (ਸਟਾਫ ਰਿਪੋਰਟਰ)

ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ, ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਚੇਤਨ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਇੱਥੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਰਗ ਦੀ ਹੋਣੀ ‘ਤੇ ਹੋਈ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਆਰੀਆ ਅਨਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਆਰਥਕ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰੋਲਿਆ ਗਿਆ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਹੋਇਆ, ਲੁਟੇਰੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਖਾਸੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਈ, ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੋਈ, ਥੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰਿਆਂ ਲਈ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ‘ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ, ਉਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੇਜ਼ਮੀਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੌ ਮਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਵਾ ਸਿਰਫ ਤੇ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡੀ ਟੀ ਐੱਫ ਦੇ ਆਗੂ ਮਾਸਟਰ ਅਵਤਾਰ ਲਾਲ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ‘ਉੱਠ ਜਾਣਾ ਦੇ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਇੱਥੇ ਵਗਦੀਆਂ ਹੀ ਰਹਿਣੀਆਂ ਪੌਣਾਂ ਕੁਪਤੀਆਂ.....’ ਤਰਨੇਮ ‘ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਚਾਨਣ ਦਾ ਛੱਟਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਸ ਰਾਜ ਜਾਵਰਵਾਲ ਦੇ ਅਮੀਸ਼ ਬਾਗਪੁਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਬਾਤ ਪਾਈ। ਨਫ਼ਤਰ ਨੇ ਹਰਮੇਸ਼ ਮਾਲੜੀ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ‘ਇਹੋ ਜ

ਪੈਰਾਡਾਈਜ਼ ਸਕੂਲ 'ਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਾਂਸ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ

ਪਾਤੜਾਂ (ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਿੰਘ ਬਣਵਾਲਾ)-ਪੈਰਾਡਾਈਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ, ਘੰਗਾ 'ਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਡਾਂਸ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਰਸਵਤੀ ਦੇਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲਈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸਭ-ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਡਾਂਸ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਵਾਇਤੀ, ਲੋਕ ਅਤੇ ਬੀਮੋਟਿਕ ਪੱਛਮੀ ਡਾਂਸ ਦੇ ਰੂਪਾਂ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ। ਸਭ ਜੂਨੀਅਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਚ ਰਾਵੀ ਹਾਊਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਜਿਹਲਮ ਹਾਊਸ ਨੇ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਹਾਊਸ ਨੇ ਤੀਜਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜੂਨੀਅਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤਹਿਤ ਸਤਲੁਜ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਜੇਹਲਮ ਹਾਊਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਬਿਆਸ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਜੇਹਲਮ ਹਾਊਸ ਦੂਜਾ ਅਤੇ ਰਾਵੀ ਹਾਊਸ ਨੇ ਤੀਜਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਪਣ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ. ਅਮਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਕੇ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਚ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।

ਅਸ਼ੋਕ ਬੱਗਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵਰਿੰਦਰ ਜਿੰਦਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦ ਖੰਨਾਜੀ ਬਣੇ

ਭੀਖੀ (ਰਾਮਵੀਰ ਸ਼ਰਮਾ)-ਸ਼੍ਰੀ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਮਹਾਵੀਰ ਦਲ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ.) ਭੀਖੀ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਮੀਟਿੰਗ ਸਥਾਨਕ ਡਿਵ ਮੰਦਿਰ ਵਿਖੇ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਹਨੂਮਾਨ ਚਾਲੀਸਾ ਦਾ ਪਾਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਦਲ ਦੇ ਮਹਰੂਮ ਮੈਂਬਰ ਸਵ. ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਟਾਇਲ ਨੂੰ 2 ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੰਟ ਕੇਂਦਰ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਦਲ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ 'ਚ ਸਰਵ-ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਸ਼ੋਕ ਬੱਗਾ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਵਰਿੰਦਰ ਜਿੰਦਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦ ਖੰਨਾਜੀ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਿਤ ਮਹਿਤਾ ਜੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਭੀਮ ਸੈਨ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਮਿੱਤਲ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਮਿੱਤਲ ਰੂਬੀ ਸਹਾਇਕ ਖੰਨਾਜੀ, ਤਰਸੇਮ ਚੰਦ ਜਿੰਦਲ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਰਾਜੂ, ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਰਾਜੀ ਅਤੇ ਸੋਨੂੰ ਸ਼ਰਮਾ ਸਟੋਰ ਕੀਪਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਮਹੰਤ ਸੂੱਚਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਦਾਸ ਕਾਲਾ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਸਿੰਗਲਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਿੰਗਲਾ ਕੈਪਟਨ, ਸੰਦੀਪ ਜਿੰਦਲ, ਪੁਨੀਤ ਗੋਇਲ, ਵਿਪਨ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਚਿੰਤੂ ਸਿੰਗਲਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਕੱਤਰ, ਸੁਭਾਸ਼ ਮਹਿਤਾ, ਭੋਲਾ ਮੋਲ ਮਿੱਤਲ, ਰਜਿੰਦਰ ਜਿੰਦਲ ਰਾਜੀ, ਹਰਮੇਸ਼ ਲਾਲ ਮਿੱਤਲ, ਨੀਤਿਨ ਗੋਇਲ ਰਿਕਾ, ਹਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਮਿੱਤਲ, ਨਰਿੰਦਰ ਜਿੰਦਲ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾ. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜਿੰਦਲ, ਹਾਕਮ ਚੰਦ, ਨਰਿੰਦਰ ਜਿੰਦਲ ਡੀ ਸੀ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗਰਗ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਰਦਾ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ।

‘ਆਰ ਆਪਣੀ ਪਲੇਟ ਸਜਾਓ’ ਨਾਮਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਵਾਈ

ਰਾਮਪੁਰਾ ਡੂਲ (ਦਰਬਨ ਜਿੰਦਲ)-ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ ਐੱਸ ਐੱਸ ਬੋਰਡ ਦਿੱਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਊਂਟ ਲਿਟਰਾ ਜੀ ਸਕੂਲ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ‘ਆਰ ਆਪਣੀ ਪਲੇਟ ਸਜਾਓ’ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗਤੀਵਿਧੀ 6ਵੀਂ ਤੋਂ 8ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਖਾਣੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਵੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪਲੇਟ ਨੂੰ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਤ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪੀਥ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਗੋਵਿੰਦਾਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਜਾਵਟ 'ਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਪੋਸ਼ਣ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ। ਕਲਾਸ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਰਨ, ਸਜਾਵਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਤਸੂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਰਨ ਬਾਂਸਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਮਿਤਾ ਬਾਂਸਲ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੀਤਾ ਪਿੱਲੇਈ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ, ਟੀਮ ਵਰਕ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ 'ਚ ਬੀ ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਪਾਰਟੀ

ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ (ਅਵਤਾਰ ਜਟਾਣੀ)-ਬੀਓ 25 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ (ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ) ਵਿੱਚ ਬੀ ਏ ਭਾਗ-ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਬੀ ਏ ਭਾਗ-ਤੀਜੇ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾਇਗੀ ਪਾਰਟੀ ਦਿੱਤੀ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀ ਏ ਭਾਗ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਕਲਾਸ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰ. ਸੋਨੀਆ ਅਰੋੜਾ, ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਬੀ ਏ ਭਾਗ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਲਾਸ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ 'ਤੇ ਭਾਗ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰਕੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿੱਘਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਵਿਭਾਗ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਸਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਬੀ ਏ ਭਾਗ-ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾਇਗੀ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬੀ ਏ ਭਾਗ-ਤੀਜੇ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਕਲਾਸ ਇੰਚਾਰਜ ਪ੍ਰ. ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਪੜ੍ਹੇ ਸੌਂ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੰਗਾ-ਗੰਗਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੀ ਏ ਭਾਗ-ਤੀਜੇ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਿਸ ਫੇਅਰਵੈਲ ਦੇ ਪਿਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ 'ਚ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਤੇ ਬੀ ਏ ਭਾਗ-ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਵਾਟਕਾਰੀ ਪ੍ਰੀਤ ਦੀਤੀ। ਪਲਾਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵੱਲੋਂ ਤੋਰਵਾ ਦੇ ਕੇ ਵਿਦਾਇਗੀ ਦਿੱਤੀ।

ਮਾਊਂਟ ਲਿਟਰਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਰਕਾ ਮਿਲਕ ਪਲਾਟ ਦਾ ਦੌਰਾ

ਰਾਮਪੁਰਾ ਡੂਲ (ਦਰਬਨ ਜਿੰਦਲ)-ਸ਼੍ਰੀਬੀਐੱਸ ਐੱਸ ਦਿੱਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਊਂਟ ਲਿਟਰਾ ਜੀ ਸਕੂਲ, ਰਾਮਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਵੀਂ ਤੇ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਰਕਾ ਮਿਲਕ ਪਲਾਟ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿਦਿਅਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੁੱਧ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ, ਟੈਸਟਿੰਗ, ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ, ਪੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵੇਚ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨੇੜਿਓਂ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾਰਿਟਾਂ 'ਚ ਵਿਕਰੀਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਪਲਾਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸਲਾਮਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਕਨੀਕਾਂ ਤੇ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨਵੀਂ ਤੋਂ ਬਾਗ਼ੀਚੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਬਸਮਲਾ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟ ਦਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਮਝਿਆ। ਪਲਾਟ ਵਿਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਭਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਘੁਮਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਰਗ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਰੀਕਿਆਂ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਤੇ ਊਰਜਾ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗਰਨ ਬਾਂਸਲ, ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਮਿਤਾ ਬਾਂਸਲ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੀਤਾ ਪਿੱਲੇ ਨੇ ਇਸ ਵਿਦਿਅਕ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਨੁਭਵ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟੂਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਇਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਸ਼ੇਰਪੁਰ (ਰਵੀ ਇੰਝਾ) ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸੋਧ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਹਿਤਕ ਸਮਾਗਮ ਸੈਨਿਕ ਭਵਨ ਝਲੂਰ ਰੋਡ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਿੱਚ ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੋਧ, ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਲੱਖ, ਮਾਸਟਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਪੁਰ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਤਿਲ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਸ਼ੇਰਪੁਰ, ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਮੁਖਾਰਕਪੁਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਲੋਰਕੋਟਲਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨਾਗਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰੀ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰਹੋਸਾਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਿਕਾਗੋ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ 'ਯੀ ਕਰਨਾ ਨੌਲੋਈ' ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਕਮਰੇਡ ਹਮੇਸ਼ ਜੈਨ ਦੀ ਕਾਵਿ ਪੁਸਤਕ 'ਦਰਦਾਂ ਦਾ ਰੋਹ' ਲੋਕ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਪੁਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੱਖ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਮੱਧ ਪੰਜਾਬ, ਆਗਨਵਾਦੀ ਆਗੂ ਸਿਰਦਰ ਕੌਰ ਬਣੀ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੇਦਨੀ, ਮਾ. ਮਹਿੰਦਰ ਪ੍ਰਤਾਪ, ਕਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ ਹੋਤਕੀ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ

ਬੀ ਬੀ ਐੱਮ ਬੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਧੌਕਸ਼ਾਹੀ : ਲਾਲ ਸਿੰਘ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ) ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀ ਬੀ ਐੱਮ ਬੀ ਵੱਲੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਧੌਕਸ਼ਾਹੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਕਿੱਤ ਕੱਢਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹਿੰਪਰੀਅਨ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਉਧਾਰ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ ਅਲਾਲ, ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਮੁਖਾਰਕਪੁਰੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਮਨ ਧੂਰੀ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਅਲਾਲ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭੋਲਾ ਸਿੰਘ ਟਿੱਬਾ, ਬਲਦੇਵ ਕੌਰ ਘਨੌਰੀ ਕਲਾ, ਪਤਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀਦਾਰਗੜ੍ਹ, ਕਾਮਰੇਡ ਹਮੇਸ਼ ਜੈਨ ਧੂਰੀ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੁੱਖੀ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ ਮੁਲੋਵਾਲ, ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਾ ਬੁਲਾ, ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਪੰਚ, ਦਰਬਨ ਸਿੰਘ ਬਜਵਾ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਪੁਰੀ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਡਾ. ਭਰਭੂਰ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਬੁਧਪਾਲ ਅਲੱਖ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਘਨੌਰੀ ਧੂਰ, ਤਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੰਬਰਦਾਰ, ਰਵੀ ਇੰਝਾ ਤੇ ਇਲਾਹਾ ਹੋਰ ਵੀ ਪਤੜੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਦੇ ਕਵੀਆਂ ਦੀ ਸੋਚ ਨੂੰ ਮੰਜ਼ ਮਸਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ-ਲਈ ਲਿਖਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਨੇ

ਅਕੋਡੀਆ ਵਰਲਡ ਸਕੂਲ 'ਚ ਕਹਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਮੁਕਾਬਲਾ

ਸੁਨਾਮ ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ (ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ, ਹਾਕਮ ਭੱਟੀ)-ਸਥਾਨਕ ਅਕੋਡੀਆ ਵਰਲਡ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਹੋਏ ਕਹਾਣੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪਹਿਲੀ ਐਸਟਰ ਤੇ ਲਾਇਲੋ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਇਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਹਾਣੀ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਹੁਨਰ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਹਾਣੀਆਂ ਬਣੇ ਹੀ ਸੁਰੱਜੇ ਚੰਗੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਪਰੋਪਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਮਾਂਚਕ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਐਸਟਰ ਕਲਾਸ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਮਹਿਤਾ ਕਰਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾ, ਅਵਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੂਜਾ ਤੇ ਹੇਠਲੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੇ ਤੀਜਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਜੱਜਮੈਂਟ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਆੱਚ ਓ. ਡੀ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮੋਖਮ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੌਸਲਾ ਅਵਸਥਾਈ ਕੀਤੀ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੁੱਝ-ਕਾਰਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਘਰਨ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰਣ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੋਖਮ ਬਲਦੀ ਕੌਰ, ਹਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਐਡਵੋਕੇਟ ਰੇਸ਼ਮ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਬਾਰ ਕੌਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਵਧਾਈ

ਸਮਾਣਾ (ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ)-ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰੇਸ਼ਮ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਬਾਰ ਕੌਲ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਸਮਾਣਾ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲੋਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਫਦ ਨੇ ਮੂੰਹ ਮਿੱਠਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੁਖਾਰਕਬਾਦ ਦਿੱਤੀ। ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਿੱਲੋਂ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰੇਸ਼ਮ ਗੁਪਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਬਾਰ ਕੌਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜੋ ਬੜੇ ਮਿੱਠੇ ਬੋਲੜ ਤੇ ਨਿੱਘੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਜੋ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੱਤਪਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭਿੰਨ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਬਾਰ ਕੌਲ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਡਾ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੋਪੀ, ਗੁਰਬਾਜ਼ ਸਿੰਘ, ਅਨਮਲ ਘਰੀ, ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਾਲੀਵਾਲ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਸੁਖਨੰਦ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ 'ਚ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਉਚਾਈਆਂ ਛੂਹ ਰਿਹਾ : ਸੋਨੀਆ ਗੁਪਤਾ

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਬੀ ਨੱਲੂ

ਭਾਖਾ ਪੁਰਾਣਾ (ਮਨੀ ਸਿੰਗਲਾ)-ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। 'ਯੁੱਧ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਵਿਰੁੱਧ' ਮੁਹਿੰਮ, ਜੋ 2 ਮਈ 2025 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸੁਨਹਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 31 ਮਈ 2025 ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਭੈਂਡਾਲਈਨ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਗੈਨਰਲ ਕੌਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੋਨੀਆ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲੀਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੁਰੱਖ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਹਿਯਤ ਯਤਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਮਿਲ ਪੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੁਖਨੰਦ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਵਿਚ ਹਲਕਾ ਭਾਖਾ ਪੁਰਾਣਾ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਉਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ, ਸਥਾਈ ਵਿਕਾਸ, ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੁਲਝਾਣ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੰਮਾਂ ਨੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨੁਹਾਰ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਦੀ ਜਨਤਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੁਲਝਾਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਭਾਖਾ ਪੁਰਾਣਾ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰੂਪ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਇਸ ਸੁਰਿੰਦਰ ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹਨ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰੋਬੋਟਿਕ ਗੇਂਡੇ ਬਲਦਣ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਨਤੀਜੇ : ਡਾ. ਸਲੂਜਾ

ਪਟਿਆਲਾ (ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ)-ਭਾਰਤ 'ਚ ਗੇਂਡੇ ਬਲਦਣ ਦੀਆਂ ਸਰਜਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿਨੋਂ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਐਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ 2.5 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਗੇਂਡੇ ਬਲਦਣ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਰਕ ਹਸਪਤਾਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਸ਼ ਕਾਨਰੋਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡਾ. ਭਾਨੂ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਸਲੂਜਾ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਆਰਥੋਪੈਡਿਕਸ ਅਤੇ ਰੋਬੋਟਿਕ ਜੌਇੰਟ ਰਿਪਲੇਸਮੈਂਟ ਦੇ ਸਰਜਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1.5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਗੇਂਡੇ ਬਲਦਣ ਦੀ ਸਰਜਰੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਰਜਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜਤ ਰੋਬੋਟਿਕ ਤਕਨੀਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋਗਾ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਲਈ ਉੱਤਮ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਆਰਥੋਪੈਡਿਕਸ ਡਾ. ਮਾਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਕ ਹਸਪਤਾਲ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੁਪਰ ਸਪੈਸ਼ਲਿਟੀ ਹਸਪਤਾਲ ਨਿਵੇਦਕ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ 19 ਹਸਪਤਾਲ, 3500 ਬਿਸਤਰ, 800 ਆਈ ਸੀ ਯੂ ਬਿਸਤਰ, 14 ਕੋਥ ਲੇਬ, 45 ਮਾਇਨਿਊਰ ਓ ਟੀ ਅਤੇ 1000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਾਕਟਰ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰੋਬੋਟਿਕ ਆਰਥੋਪੈਡਿਕਸ ਸੈਂਟਰ ਆਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੀਆਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸਿਰਫ 10-12 ਮਿੰਟ। ਕੋਈ ਟਾਕੇ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਕੈਥੀਟਰ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਵੱਡੇ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਕਵਰੀ, 4 ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚਲਣ ਦੇ ਯੋਗ, 2 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜੀਵਨ ਤੇ ਐਡਮਿਟਡ ਰਿਹੋਲਿਟ ਅਤੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੇਲੀਜੈਂਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ।

ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਜਾਂ ਮ੍ਰਿਗਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ

ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਯੁੱਧ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪਿਛਲੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਨਫਰਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਤੱਕ ਪੁਚਾਉਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਚਾਰੀ ਗਈ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਿਰਦਈ ਹਮਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਸਮੁੱਚਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਠੱਪ ਕਰਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਤਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੋ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਾ ਮਿਲਿਆ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਵੱਲੋਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਛੱਡ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਏਅਰਪੋਰਟ ਉੱਤੇ ਹੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਾਉਣਾ, ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਮਧੂਬਨੀ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਇਕੱਠ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਤੇ ਫਿਰ ਦਿੱਲੀ ਆ ਕੇ ਤਿੰਨਾਂ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਜਨਰਲਾਂ ਨਾਲ ਲਾਈ ਮੀਟਿੰਗ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਹੌਲ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਵੱਡਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ 'ਡੋਗਰੀ ਮੀਡੀਆ' ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਬਸ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਮਲੀਆਮੇਟ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਬਣਾਏ ਗਏ ਗੁਬਾਰੇ ਦੀ ਹਵਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਿਕਲ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਆ ਗਿਆ, 'ਅਸੀਂ ਤਿੰਨਾਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹੁਣ ਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਸਮਝਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਛੱਟੀ ਹੈ।' ਇਹ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ ਹਾਸੇਰੀਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਮੁਰਖਾਨਾ ਵੀ ਸੀ। ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਫੌਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਫੌਜ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਰਾਇ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ ਤਾਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫੌਜ ਦਾ ਕੰਮ ਉਸ ਉੱਤੇ ਫੁੱਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਜੰਗ ਦਾ ਮਹੌਲ ਸਿਰਜ ਕੇ ਫਸ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਰਾਹ ਲੱਭ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕੈਬਨਿਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਕਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੰਦੀ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਆਰ ਐੱਸ ਐੱਸ ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਿਰੋਧੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸਮੇਤ ਭਾਜਪਾਈ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿਆਨ, 'ਏਕ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸੇਫ ਹਾਂ, ਬਟੋਗੇ ਤੋਂ ਕਟੋਗੇ' ਇਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਕਦੇ ਪਿਛਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਉਹ ਅੱਗੇ ਦੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੈਂਤੜੇ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਗਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ 2021 'ਚ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਕੋਰੋਨਾ ਵੀ ਮੁੱਕ ਗਿਆ, ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਮਰਦਮ-ਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀ ਬਾਈ-ਧਾਈ ਨਹੀਂ। ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਵੀ ਤਾਂ ਉਸੇ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਲਈ 33 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਜੋ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਬਿਹਾਰ, ਕਰਨਾਟਕ ਤੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਜਾਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਾ ਕੇ ਜਾਤ ਵਾਰ ਅੰਕੜੇ ਜਾਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਮਸਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ 50 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਖੰਨੂ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਜਾਤੀ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਾ ਲਏ ਹਨ, ਉਹ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ 50 ਫੀਸਦੀ ਵਾਲੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਦੀਆਂ ਕੱਛਾਂ ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਤਕੜੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੱਛੜਿਆਂ, ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਉੱਤੇ ਟਿਕੇ ਜਨਮਾਨਸ ਲਈ ਇੱਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਮੌਜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀਆਂ ਘੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਿਰੁੱਧ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਉੱਤੇ ਲੜਾਈ ਲੰਮੀ ਤੇ ਤਿੱਖੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਹਨ 'ਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

- ਚੰਦ ਫਤਿਹਪੁਰੀ

ਪਿੱਛੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੜਾਈਆਂ ਪਾਣੀ ਪਿੱਛੇ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਗਏ ਤੇ ਸਿਆਣੇ ਹੋ ਗਏ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਇੱਕ-ਦੋ ਮਿੰਟ ਪਿੱਛੇ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਥੱਲੇ ਲਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮਸਤਿਆ ਹੋਇਆ ਜੱਟ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, 'ਪਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੱਗਣਾ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਪਾਣੀ ਬੰਦ। ਭੁੱਖੇ ਮਰਨ ਲਾ ਦਿਆਂਗੇ। ਸਾਲੇ ਮਲੰਗ ਜੱਟ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਲੈਂਦੇ ਨੇ।' ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆ ਗਿਆ, 'ਸਮਝੋਤਾ ਖਤਮ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।' ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਜਾਂਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਲੋਕ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਜੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬੜ੍ਹਕ ਮਾਰੀ ਹੋਵੇ, ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਮਗਰੋਂ ਬੜ੍ਹਕ ਮਾਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾਲੇ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਕਈ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਰਹਿ ਕੇ ਗਏ ਨੇ। ਸੁਣਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਗੜੀ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਦੇ ਰਹੇ ਨੇ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬੇਹਰ ਲੀਡਰ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਨੇ। ਬੜ੍ਹਕ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਾਰਨੀ ਹੀ ਹੋਈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਦੀ ਬੜ੍ਹਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋਰਾ ਵੀਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਹ ਟੀ ਵੀ ਵਿੱਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਆਰ ਡੀ ਐੱਕਸ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਬੰਬ ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜੇ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹਿੰਦੂ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਮੇਰੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰ ਡੀ ਐੱਕਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ, ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਨੌਕ ਕਮਾਈ ਵਿੱਚੋਂ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਵੀਰ ਨੂੰ ਬੰਬ ਬਣਾ ਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਭੇਜ ਦੇਵੋ।

ਚਲੋ ਛੱਡੋ ਪਾਣੀ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਦੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਨਦੀ ਹੈ 'ਸਿੰਧ'। ਸਤਲੁਜ ਰਾਵੀ, ਬਿਆਸ, ਜਹਲਮ ਅਤੇ ਚਨਾਬ, ਸਿੰਧ ਦੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਨਦੀਆਂ ਜਾਂ ਦਰਿਆ ਹਨ। ਇੰਡਸ ਨਦੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਧਾਰਾ ਲੋਹ-ਲੱਦਾਖ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਦੀ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜੇ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਮ-ਲੋਗ-ਲਾ ਤਾਂ ਪੀਰਗੋਰ ਲੋਕ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨਿਊਬਰਾ ਵੈਲੀ ਤੱਕ ਸਫਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਡੈਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਵੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਉੱਪਰ ਡੈਮ ਬਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ।

ਇੰਡਸ ਵਾਟਰ ਟਰੀਟੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਦਰਿਆਵਾਂ ਸਤਲੁਜ, ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਰਾਵੀ ਦੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਡੈਮ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਹਲਮ, ਚਨਾਬ ਅਤੇ ਇੰਡਸ ਦੀਆਂ ਉੱਪਰਲੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਚਨਾਬ ਉੱਪਰ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਬਿਜਲੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਡੈਮ ਬਣਾਏ ਹਨ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ

ਲੋੜੇਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਿਜਲੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡੈਮ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਜੋ ਲੈਵਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਲੈਵਲ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਛੱਡਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 13 ਬਿਜਲੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਡੈਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈਡਰੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (ਪਣ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਈਡਰੋ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ (ਪਣ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ) ਦੇ ਨਾਮ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਭਾਵੇਂ ਚਨਾਬ ਦਰਿਆ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਲੋੜੇਂ ਵੱਧ ਰਹਿੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਡੈਮ ਹੀ ਟੁੱਟ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਬਿਜਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਾਗਾ, ਚਦਰਾ, ਚਦਰਾਬਾਗ, ਚਨਾਬ ਨਦੀਆਂ ਉੱਪਰ ਲਗਭਗ 17 ਛੋਟੇ ਡੈਮ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਡੈਮ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਉਹ ਨੇ, ਜੋ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਵੱਡੀ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਧਨਾਢ ਲੋਕ ਹੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਉਂਗਲੀਆਂ ਉੱਪਰ ਨਚਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਜੋ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਕੁ ਪਾਣੀ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈਡਰੋ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ (ਪਣ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ) ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਬਿਜਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਕੰਪਨੀ ਵਾਲੇ ਘਾਟਾ ਸਹਿਣ ਦੇ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਨਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇਤਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਮਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਨਾਢ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਪੰਗਾ ਲੈ ਸਕੇ। ਇਕ ਗੱਲ ਦੁਬਾਰਾ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੈਵਲ ਤਾਂ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਰੋਕਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕਿਸੇ ਨਦੀ ਦੇ ਉੱਪਰ ਜਦ ਡੈਮ ਬਣਾ ਕੇ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਟਰਬਾਈਨ ਨੂੰ ਘੁੰਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਪਾਣੀ ਅੱਗੇ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਉਸੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਹਿਰ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਵਰਤਣ ਲਈ ਇਹ ਪਾਣੀ ਹੇਠਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਨਾਬ ਨਦੀ ਉੱਪਰ ਬਣੇ ਪਣ ਬਿਜਲੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਇੰਡਸ ਵਾਟਰ ਟਰੀਟੀ ਰਾਹੀਂ ਵਾਪਸ ਚਨਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਹੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਨਹਿਰਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕਦੇ।

ਸਤਲੁਜ ਬਿਆਸ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਪਾਣੀ ਨਹਿਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਬਾਖ਼ਸ਼ਾ ਡੈਮ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ 1948 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਹ 1963 ਵਿੱਚ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ। ਲਗਭਗ 15 ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਬਾਖ਼ਸ਼ਾ ਡੈਮ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ। ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਡੈਮ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਸਾਲਾਂ ਤਾਂ ਲੱਗਣਗੀ ਹੀ ਅਤੇ 10 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਰੋਕ ਸਕਾਂਗੇ ਉਹ ਵੀ ਤਾਂ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੁਨਬਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲ ਹੋਵੇ। ਬਦਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਅੱਜ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਿਆਣੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤ ਉੱਚ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਇਕ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਈਏ। ਦੂਸਰਾ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਾਲੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਘਟਾ-ਵਧਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਵੋ ਆਪਣੇ ਕੰਟਰੋਲ ਵਾਲੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਹਾਅ ਨੂੰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਕ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਵੱਧ ਭੇਜ ਕੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਵੀ ਕੁਝ ਥੋੜ੍ਹਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਤਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਰਹੀ ਗੱਲ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ, ਇਕ ਨਿਸਚਿਤ ਉਚਾਈ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਪਾਣੀ ਰੋਕਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਫੋਕੀ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਰੋਕਣ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।'

ਅਸੀਂ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਵੀ ਦਿਲ ਦੁਖਦਾ ਹੈ। ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਉੱਪਰ ਗੁੱਸਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਭੈਣ-ਭਰਾ ਫੌਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਆਪ ਵੀ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਝੱਲਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਵੀ ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹੀ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਉਮੀਦੀ ਤਾਂ ਘੱਟ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਠੀਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਵਧਾਧੂ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਫਾਇਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੈਰ ਤੇ ਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਲਟ ਹੀ ਭੁਗਤਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਬੋਲ-ਬੋਲ ਕੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਹੋਰ ਮਸਾਲੇ ਲਾ-ਲਾ ਕੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਚੀਕੀ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਤਾਂ ਜਾਣਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਉੱਡੀ ਪਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

ਸੰਪਰਕ : 98156-56601

ਮਨੁੱਖ ਬਨਾਮ ਕੁਦਰਤ

ਕੁਦਰਤ ਬੜੀ ਬੇਅੰਤ ਏ। ਹਰ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਏ ਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾ ਕੇ ਕਰਦੀ ਏ, ਪਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਏ, ਜੋ ਇਸ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ 'ਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਏ। ਪਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ 'ਤੇ ਸਮਝ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਬੜੀ ਹੀ ਤਰਤੀਬ ਨਾਲ ਕਰੀ ਏ ਤੇ ਸਭ ਕਾਮ 'ਚ ਬਰਾਬਰ ਸੰਤੁਲਨ ਵੀ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਏ।

ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆਈ ਤਾਂ ਹਰ ਘਟਨਾ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਘਟੀ। ਸੋਰ ਮੰਡਲ ਬਣਿਆ। ਧਰਤੀ, ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਇੱਕ ਨਿਸਚਿਤ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਲੜੀਵੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਖਿੱਚ ਅਨੁਸਾਰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ 'ਚ ਉਸ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਣ ਲੱਗੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਮੌਸਮ, ਪੌਪ-ਫਲ, ਸਦੀ-ਗਰਮੀ, ਦਿਨ-ਰਾਤ, ਮਹੀਨੇ, ਸਾਲ ਤੇ ਸਦੀਆਂ ਬਣੇ। ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਚੀਜ਼ਾਂ ਏਧਰ ਓਧਰ ਨਾ ਡਿਗਣ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ 'ਚ ਰਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਇਹਦੇ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦਾ ਗਰੁਤਾ ਬਲ ਬਣਿਆ। ਕਿਧਰੇ ਇੱਥੇ ਬਣੇ ਤੇ ਕਿਤੇ ਟੋਏ। ਟੋਏ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜੀਵਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਪਾਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕੇ ਤੇ ਇੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਜਿਵੇਂ ਵਰੀਰਾ ਵੇਲੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਚੀ ਰਹੇ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਰ ਲਈ ਨਦੀ-ਨਾਲੇ, ਦਰਿਆ ਤੇ ਖੱਡਾਂ ਬਣੇ। ਝੀਲਾਂ ਤੇ ਮੁਹੰਦਰ ਬਣੇ। ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਬਣੇ। ਬਨਸਪਤੀ, ਪੌਦ-ਪੌਦੇ ਤੇ ਦਰੱਖਤ ਬਣੇ। ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾੰਡ ਬਣਿਆ। ਹਵਾਵਾਂ ਬਣੀਆਂ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਚਿੱਤ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ, ਜੋ ਹਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਰੂਪ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ (21 ਫੀਸਦੀ) ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਏ। ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਆਕਸੀਜਨ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ 'ਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਜਿਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ

ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਨਾ ਹੋ, ਜੋ ਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪੌਦ-ਪੌਦੇ ਤੇ ਦਰੱਖਤਾਂ 'ਚ ਇੱਕ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਫੰਕਸ਼ਨ ਬਣਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੰਪ ਯਾਨਿ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ 'ਚ ਉਹ ਕਾਰਬਨ ਬਣਦੀਆਕਸਾਈਡ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤੋਂ ਆਕਸੀਜਨ 'ਚ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਹਰ ਵੇਖੋ ਆਕਸੀਜਨ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਬਣਾਇਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਭੱਏ ਸਮੇਤ ਹਰ ਜੀਵ ਧਰਤੀ (ਜ਼ਮੀਨ) ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਵੇ।

ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਬਣਾਉਣ ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਦੜਾ ਵੇਲੇ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੇਜੋੜ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਇਆ। ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਜੀਵ ਵੀ ਬਣਾਏ। ਜਿੱਥੇ, ਜੇਕਰ ਇੱਥੇ ਨਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਬਨਸਪਤੀ ਤੇ ਪੌਦ-ਪੌਦੇ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਣੇ ਸਨ ਤੇ ਦੂਜਾ ਮਰੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨਾਲ ਗੰਦਗੀ ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਫੈਲਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਮਨੁੱਖ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਜੀਵ ਐਸੇ ਬਣਾਏ, ਜੋ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦੋਵੇਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੋਜਨ ਖਾ ਸਕਦੇ ਨੇ। ਜੋ ਭੋਜਨ, ਸਮੇਂ, ਲੋੜ ਤੇ ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚਾਲ ਸਕਦੇ ਨੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਏ। ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕਹਾਂਗਾ, ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਤ੍ਯੁਤ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਜੇਕਰ ਇੱਥੇ ਹੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਬ੍ਰਹਮਾੰਡ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਅੰਨ/ਰਾਸ਼ਨ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ 'ਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਗਾਂਵਾਂ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਤਾਂ ਸੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਸੂਲ ਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਗੱਲ। ਹੁਣ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੋ ਰਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੀ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਦਲਣ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਤਬਾਹੀ ਦੀ। ਜਦ ਤੱਕ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਬਾਕੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਵੀ ਕੁੱਲੀ-ਕੁੱਲੀ ਤੇ ਜੁੱਲੀ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਭ ਕੁਝ ਸਹੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ, ਬਾਕੀ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਸ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਤੇ ਸੋਚਣ ਸ਼ਕਤੀ ਵਧਦੀ ਗਈ, ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਜਦ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੀ ਤੇ ਸਾਰਾ ਵਰਤਾਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਧਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨ ਸ਼ਬਦ 'ਚ ਆਇਆ, ਧਰਤੀ ਦਾ ਵਿਨਾਸ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਜਿੰਨਾ ਵਿਗਿਆਨ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਕੁ ਸੌ ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਤਾਂ ਕਹਿਰ ਹੀ ਕਰ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਘਟਣਾ ਦੇ ਬਾਵੇਦ ਨਿਰੰਤਰ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਰਵਤਾਰ ਨਾਲ ਦਿਨ-ਦਿਨ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏ।

ਕਦੀ ਗੱਲ ਤੇ ਰਿਜ਼ਦੇ ਪੱਥਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਆਏ ਫੁਰਨ ਦੀ ਬਦਲਤ ਹੋਈ ਪਹਿਓ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੱਬ, ਗੱਡੇ ਤੇ ਸਾਇਕਲ ਤੱਕ ਸਭ ਸਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੋਟਰ ਸਥਾਵਰ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਿਆ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਇੰਜਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਬਣ ਗਏ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਲਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਪੁੰਡੇ ਤੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਵਾ 'ਚ ਘੁਲ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਾਹ ਨਾਲ ਸੰਬਧਤ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੋਂਦ 'ਚ ਆ ਗਈਆਂ। ਮਸ਼ੀਨੀ ਰਵਤਾਰ ਦੇ ਯੁੱਗ 'ਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਘਟ ਗਿਆ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਦੇ ਤਲਵਾਰਾਂ, ਭਾਲੇ, ਤੀਰਾਂ ਤੇ ਨੌਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਤੱਕ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਧਾਣੇ 'ਚ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਹੁਰ ਦੀ ਖੋਜ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸੀਨਾ ਪਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਸਰੀਰਕ ਬਲ ਅਤੇ ਜੋਰ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਜਾਂਦਾ ਲੱਗਾ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਗੋਦ 'ਚੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਧਾਤਾਂ ਲੋਹੇ, ਕਾਂਸੀ, ਪਿੱਤਲ, ਤਾਂਬੇ, ਸੋਨੇ,

ਸੰਪਰਕ : 98153-02341

ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ

ਪ੍ਰੈੱਸ ਜਾਂ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਚੌਥਾ ਥੰਮ੍ਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਥੰਮ੍ਹ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਗਰੇਵ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਉੱਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾ ਕੇ ਲੋਕ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਹਰੇਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ 3 ਮਈ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈੱਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਿਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਯੂਨੇਸਕੋ ਵੱਲੋਂ 1993 ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1991 ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇਸ਼ ਨਮੀਬੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੰਡਹੋਕ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਇੱਕ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੋਈ "ਵਿੰਡਹੋਕ ਘੋਸ਼ਣਾ" ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰ ਸਾਲ 3 ਮਈ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਸੱਚ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ, ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਕਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਚੌਥਾ ਥੰਮ੍ਹ ਆਪਣੇ

ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਚੌਥਾ ਥੰਮ੍ਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ

ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਅੱਜ ਪਿੱਛੇ ਛੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਪੀਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਚਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਅੱਜ ਅਨਪੜ੍ਹ, ਅਣਅਨੁਭਵੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਲੋਕ ਵੀ ਕਲਮ ਜਾਂ ਮਾਈਕ ਫੜ ਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਬਣੇ ਫਿਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਵੇਂ ਸਵੈ-ਘੋਸ਼ਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਕਸਰ ਸਿਰਫ਼ ਵਾਇਰਲ

ਹੋਣ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਨਫ਼ੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਪੱਤਰਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਪੇਸ਼ਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਚਲਾਕੀ ਭਰੀ ਚਾਲ ਜਾਂ ਧੰਦਾ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜੋ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਅਸਲ ਅਤੇ ਭ

ਬਚਤ ਹੀ ਮੈਂਦਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਜੋ 2022/2023 ਦੌਰਾਨ ਸੱਤ ਸੌ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਛਲੇ ਪਿਛਲੇ ਤੁਕੀ ਦਾ ਰੋਟੇ ਵੱਲੋਂ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ 2024 ਦੌਰਾਨ ਘੱਟ ਕੇ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਚਾਰ ਰੁਪਏ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਤੁਕੀ ਦਾ ਰੋਟੇ 30 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਗੁਰਦੀਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਖਾਣੀ ਕਾਲੀ ਫਲਣ ਲਈ ਤੇ ਤੁਕੀ ਬਣਦਾ ਕੇ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵਧਾਈ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇ ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰੀ ਤੇ ਰੋਟੇ ਵਾਟ ਦੀ ਆਸ ਕਾਲੇ ਕੇ ਤੁਕੀ ਹੋਰੀ ਹਨ। ਇਸਨਾਂ ਨੇ ਗੰਗਵਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਝੋਨੇ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਝੋਨੇ ਦਾ ਗੰਗਵਾਲ 15 ਗੰਟੇ ਪ੍ਰਤੀ ਫੇਕਣ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹੁਣ 30 ਗੰਟੇ ਦੀਆਂ ਸੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਰੋਟੇ ਪੰਨਾਂ ਲੈ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਉਪਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਠੇਕੇ 'ਤੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਸ਼ੀਨੀ ਗੁਰਦੀਲ ਖੋਦਣਾ ਹੀ ਮੈਨੀਆ ਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

[illegible]

